

УДК 595.78(477.51)

І.М. Панасюра, О.В. Говорун

**РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАУНИ ВОГНІВОК
(LEPIDOPTERA, PYRALIDAE) ТАЛАЛАЇВСЬКОГО РАЙОНУ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка

*Стаття містить інформацію про сучасну фауну Pyralidae Талалаївського району Чернігівської області. Фауністичний список включає 60 видів: 4 з них є рідкісними на Північному Сході України, 13 раніше не були вказані на території Чернігівської області. Фоновими видами є *Loxostege sticticalis* L., *Ostrinia nubilalis* Hb., *Sitochroa verticalis* L., *Oncocera semirubella* Sc., *Hypsopygia costalis* F., *Homoeosoma nebulella* D.& S., *Pleuroptya ruralis* Meyr., *Calamotropha paludella* Hb.*

Ключові слова: фауна, Pyralidae, Талалаївський район, Чернігівська область.

Вступ. Вогнівки – досить багата видами група лускокрилих фауни України, деякі види відомі як шкідники сільського господарства. Видовий склад вогнівок Чернігівської області вивчений недостатньо. За результатами попередніх досліджень повний список вогнівок Чернігівської області складає 130 видів [1-4, 6], що є лише складовою частиною від потенційної кількості видів у даному регіоні. Це дозволяє говорити про необхідність продовження вивчення регіональної фауни Pyralidae, що є одним із пріоритетних напрямків ентомологічних досліджень лускокрилих. Саме тому вивчення видової різноманітності вогнівок Талалаївського району є суттєвим доповненням до кадастру ентомофауни вогнівок Чернігівщини.

Метою роботи є дослідження фауни (Lepidoptera, Pyralidae) на визначеній території.

Матеріали та методи досліджень. Матеріал для даної роботи був зібраний уночі на світло лампи Philips-ML 250 W упродовж літніх місяців 2010-2011 рр. на території с. Харкове, с. Основа, с. Красний Колядин, с. Глибоке Талалаївського району.

Результати та їх обговорення. За період дослідження зібрано 848 екземплярів вогнівок. Нижче представлений список зібраних видів. Для кожного виду вказані дата збору та кількість відловлених екземплярів. Види розташовані згідно з прийнятою системою родини [7].

Підродина Galleriinae *Aphomia sociella* L. – 15.VII.2010(1), 10.VI.2011(2), *Melissoblastes zelleri* Joannis – 27.VII.2010(1), 05.VIII.2010(1); 04.VII.2011(1), *Lamoria anella* D.& S. – 10.VI.2011(3), 04.VII.2011(1); *Galleria mellonella* L. – 05.VIII.2010(1); **Підродина Pyralinae** *Aglossa pinguinalis* L. – 15.VII.2010(1);

Pyralis farinalis L. – 15.VII.2011(1), 15.VIII.2011(2); *Hypsopygia costalis* F. – 15.VII.2010(3), 23.VII.2010(1), 27.VII.2010(1), 05.VIII.2010(1), 10.VI.2011(1), 15.VII.2011(17), 20.VII.2011(4), 15.VIII.2011(2), 30.VIII.2011(6), 31.VIII.2011(2), 02.IX.2011(1); *Orthopygia glaucinalis* L. – 02.IX.2011(1); *Endotricha flammealis* D.& S. – 04.VII.2011(1), 17.IX.2011(1); **Підродина Phycitinae** *Oncocera semirubella* Sc. – 15.VII.2010(1), 23.VII.2010(1), 27.VII.2010(1), 01.VIII.2010(4), 05.VIII.2010(2), 04.VII.2011(3), 15.VII.2011(9), 20.VII.2011(1), 15.VIII.2011(7), 30.VIII.2011(60), 31.VIII.2011(24), 02.IX.2011(16); *Isauria dilucidella* Dup. – 15.VII.2010(3), 15.VIII.2011(2); *Homoesoma sinuellum* F. – 23.VII.2010(1), 01.VIII.2010(1), 10.VI.2011(2), 15.VIII.2011(3), 30.VIII.2011(5); *Homoesoma nebulella* D.& S. – 05.VIII.2010(1), 04.VII.2011(1), 15.VIII.2011(3), 30.VIII.2011(64), 31.VIII.2011(18), 01.X.2011(1); *Selagia argyrella* D.& S. – 15.VII.2010(3), 30.VIII.2011(1), 31.VIII.2011(1); *Elegia atrifasciella* Rag. – 15.VII.2011(1); *Sciota rhenella* Znk. – 10.VI.2011(1); *Etiella zinckenella* Tr. – 15.VII.2011(3), 15.VIII.2011(4), 30.VIII.2011(4), 31.VIII.2011(2), 02.IX.2011(1); *Nephoterix angustella* Hb. – 10.VI.2011(1); *Conobathra tumidana* D.& S. – 31.VIII.2011(1); *Cadra cautella* Walk. – 15.VIII.2011(1); *Phycitodes lacteella* Rothschild – 15.VIII.2011(1); *Plodia interpunctella* Hb. – 15.VII.2011(2); 15.VIII.2011(3), 31.VIII.2011(3), 17.IX.2011(2); **Підродина Scopariinae** *Scoparia subfusca* Haw. – 15.VII.2011(1), 31.VIII.2011(1); *Eudonia truncicolella* Stt. – 15.VII.2011(1); **Підродина Crambinae** *Calamotropha paludella* Hb. – 15.VII.2010(5), 27.VII.2010(4), 01.VIII.2010(5), 05.VIII.2010(8), 04.VII.2011(1), 15.VII.2011(1), 20.VII.2011(2), 15.VIII.2011(4); *Crambus perlella* Sc. – 15.VII.2010(1), 04.VII.2011(1), 02.IX.2011(3); *Agriphila straminella* D.& S. – 23.VII.2010(1), 01.VIII.2010(1); *Agriphila tristella* Hb. – 31.VIII.2011(1); *Pediasia fascelinella* Hb. – 23.VII.2010(1), 15.VII.2011(2); *Pediasia contaminella* Hb. – 23.VII.2010(2), 15.VIII.2011(3), 30.VIII.2011(6), 31.VIII.2011(6); *Pediasia luteella* D.& S. – 10.VI.2011(8), 15.VIII.2011(1); *Euchromius ocella* Haw. – 10.VI.2011(1), 31.VIII.2011(3), 02.IX.2011(1); *Euchromius bellus* Hb. – 30.VIII.2011(4); *Crambus lathoniella* Znk. – 31.VIII.2011(1); *Catoptria confusella* Stdgr. – 15.VIII.2011(7); *Chrysoteuchia culmella* L. – 10.VI.2011(2), 04.VII.2011(5), 15.VII.2011(1); *Platytes cerussella* D.& S. – 10.VI.2011(1); **Підродина Schoenobiinae** *Schoenobius forficella* Thnbg. – 01.VIII.2010(1), 10.VI.2011(1), 31.VIII.2011(1); *Donacaula mucronella* D.& S. – 05.VIII.2010(1); **Підродина Nymphulinae** *Elophila lemnata* L. – 01.VIII.2010(4); 05.VIII.2010(1); *Parapoynx stratiotatum* L. – 15.VII.2010(1), 01.VIII.2010(1), 05.VIII.2010(1); **Підродина Odontiinae** *Cynaeda dentalis* D.& S. – 05.VIII.2010(1), 15.VIII.2011(1); **Підродина Evergestinae** *Evergestis extimalis* Sc. – 23.VII.2010(5), 01.VIII.2010(1), 05.VIII.2010(6), 04.VII.2011(1); *Evergestis pallidata* Hufn. – 05.VIII.2010(1); **Підродина Pyraustinae** *Loxostege sticticalis* L.–

15.VII.2010(19), 23.VII.2010(19), 27.VII.2010(6), 01.VIII.2010(5), 05.VIII.2010(1), 10.VI.2011(2), 04.VII.2011(2), 15.VIII.2011(12), 30.VIII.2011(79), 31.VIII.2011(15), 02.IX.2011(15), 17.IX.2011(15); *Ecpyrrhorrhoe rubiginalis* Hb. – 15.VII.2010(1), 23.VII.2010(2), 27.VII.2010(1), 01.VIII.2010(1), 05.VIII.2010(4), 15.VIII.2011(2); *Pyrausta purpuralis* L. – 23.VII.2010(1), 05.VIII.2010(1); *Pyrausta rectefascialis* Toll. – 27.VII.2010(1), 01.VIII.2010(3); *Pyrausta despicata* Sc. – 15.VII.2010(1), 23.VII.2010(2), 27.VII.2010(2), 01.VIII.2010(5), 04.VII.2011(1), 15.VIII.2011(2), 02.IX.2011(1); *Sitochroa palealis* D.et S. – 15.VII.2010(1), 23.VII.2010(1); *Sitochroa verticalis* L. – 23.VII.2010(12), 27.VII.2010(6), 01.VIII.2010(6), 05.VIII.2010(5), 10.VI.2011(4), 15.VII.2011(14), 20.VII.2011(8), 15.VIII.2011(8), 30.VIII.2011(10), 31.VIII.2011(1), 02.IX.2011(1); *Phlyctaenia coronata* Hufn. – 01.VIII.2010(1); *Psammotis pulveralis* Hb. – 15.VII.2010(3), 23.VII.2010(4), 27.VII.2010(2); *Ostrinia nubilalis* Hb. – 15.VII.2010(6), 23.VII.2010(2), 01.VIII.2010(3), 05.VIII.2010(7), 10.VI.2011(1), 04.VII.2011(6), 15.VII.2011(3), 20.VII.2011(10), 31.VIII.2011(3); *Ostrinia scapulalis* Walk. – 10.VI.2011(1), 04.VII.2011(2); *Eurrhynx hortulata* L. – 15.VII.2010(2), 04.VII.2011(1); *Pleuroptya ruralis* Meyr. – 15.VII.2010(4), 23.VII.2010(7), 27.VII.2010(3), 04.VII.2011(11), 20.VII.2011(3), 02.IX.2011(2); *Agrotera nemoralis* Sc. – 15.VII.2010(1), 27.VII.2010(2); *Nomophila noctuella* D.& S. – 23.VII.2010(3), 27.VII.2010(2), 01.VIII.2010(2), 15.VIII.2011(1); *Anania verbascalis* D.et S. – 10.VI.2011(1), 15.VIII.2011(1).

Висновки. На основі узагальнених даних на території Талалаївського району виявлені 60 видів вогнівок, які належать до 10 підродин, у тому числі 4 види (*Isauria dilucidella* Dup., *Cadra cautella* Walk., *Euchromius ocella* Haw., *Phycitodes lacteella* Rothschild) є рідкісними на Північному Сході України [5]. Із вказаних у літературних джерелах на досліджуваній території зареєстровані 47 видів. Уперше на Чернігівщині зафіксовано 13 видів – *Isauria dilucidella* Dup., *Elegia atrifasciella* Rag., *Sciota rhenella* Znk., *Cadra cautella* Walk., *Plodia interpunctella* Hb., *Scoparia subfusca* Haw., *Pediasia fascelinella* Hb., *Euchromius bellus* Hb., *Catoptria confusella* Stdgr., *Cynaeda dentalis* D.et S., *Ecpyrrhorrhoe rubiginalis* Hb., *Pyrausta rectefascialis* Toll., *Ostrinia scapulalis* Walk. Фоновими для досліджуваної території є *Loxostege sticticalis* L., *Ostrinia nubilalis* Hb., *Sitochroa verticalis* L., *Oncocera semirubella* Sc., *Hypsopygia costalis* F., *Homoeosoma nebulella* D. et S., *Pleuroptya ruralis* Meyr., *Calamotropha paludella* Hb.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Говорун А.В., Шешурак П.Н. Водные огневки (Pyralidae: Nymphulinae) как неотъемлемая составляющая гидробиоценозов Полесья и Лесостепи левобережной Украины / А.В. Говорун, П.Н. Шешурак // Екол. дослід. річк. бас. Лівобер. Укр.: Мат-ли Всеукр. наук.-прак. конф. (м. Суми, 14-16 листопада 2002 року). – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2002. – С. 165-172.
2. Говорун О.В., Шешурак П.М., Колесник О.А. Фауна вогнівок

підродини Phicitiinae (Lepidoptera, Pyralidae) Чернігівської області України / О.В. Говорун, П.М. Шешурак, О.А. Колесник // Академік В.І. Вернадський і світ у третьому тисячолітті: Мат-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. – Полтава: Тов. “АСМГ”, 2003. – С. 183-184. 3. Говорун О.В., Шешурак П.М., Коваленко О.І. Фауна вогнівок підродини Crambinae (Lepidoptera, Pyralidae) Чернігівської області України / О.В. Говорун, П.М. Шешурак, О.І. Коваленко // Академік В.І. Вернадський і світ у третьому тисячолітті: Мат-ли Всеукр. студ. наук.-практ. конф. – Полтава: Тов. “АСМГ”, 2003. – С. 185-186. 4. Говорун О.В., Шешурак П.М., Коваленко О.І., Колесник О.А. Вогнівки (Lepidoptera, Pyralidae) Чернігівської області / О.В. Говорун, П.М. Шешурак, О.І. Коваленко, О.А. Колесник // Вісн. КНУ ім. Т. Шевченка. Проблеми регуляції фізіологічних функцій. – 2004. – Вип. 9. – С. 34-36. 5. Говорун О.В. Нові та маловідомі види вогнівок (Lepidoptera, Pyralidae) з території північного сходу України / О.В. Говорун // Зоологічна наука у сучасному суспільстві: Мат-ли Всеукр. наук. конф., присвяченій 175-річчю заснування кафедри зоології. – К.: Фітоцентр, 2009. – С. 113-117. 6. Панасюра І.М., Говорун О.В. До вивчення фауни вогнівок Чернігівської області / І.М. Панасюра, О.В. Говорун // Актуальні проблеми дослідження довкілля: Збірн. наук. праць IV Всеукр. наук. конф. з міжнародною участю для молодих учених (19-21 травня 2011 р., м. Суми). – Суми: Вінниченко М.Д., 2011. – С. 119-121. 7. Speidel W. Pyralidae. – [In:] Karsholt O. & Razowski J. (eds): The Lepidoptera of Europe. – 1996. – P. 188-189.

РЕЗЮМЕ

І.М. Панасюра, А.В. Говорун. Результати дослідження фауни вогнівок (Lepidoptera, Pyralidae) Талалаєвського району Чернігівської області.

*Стаття містить інформацію про сучасну фауну Pyralidae Талалаєвського району Чернігівської області. Фауністичний список включає 60 видів: 4 з них є рідкісними на північному сході України, 13 раніше не були вказані на території Чернігівської області. Фоновими видами є *Loxostege sticticalis* L., *Ostrinia nubilalis* Hb., *Sitochroa verticalis* L., *Oncocera semirubella* Sc., *Hypsopygia costalis* F., *Homoeosoma nebulella* D. & S., *Pleuroptya ruralis* Meyr., *Calamotropha paludella* Hb.*

Ключевые слова: фауна, Pyralidae, Талалаєвський район, Чернігівська область.

SUMMARY

I.M. Panasyura, A.V. Govorun. Research results of (Lepidoptera, Pyralidae) fauna of Talalaivka district Chernigiv region.

*The article contains some information about the present-day situation of the Pyralidae family representatives in Talalaivka district Chernigiv region. The faunistic list includes of 60 species: 4 of them are rare on the Northern East of Ukraine, 13 species have not specified earlier on the area of Chernigiv region. The background species are *Loxostege sticticalis* L., *Ostrinia nubilalis* Hb., *Sitochroa verticalis* L., *Oncocera semirubella* Sc., *Hypsopygia costalis* F., *Homoeosoma nebulella* D. & S., *Pleuroptya ruralis* Meyr., *Calamotropha paludella* Hb.*

Key words: fauna, Pyralidae, Talalaivka district, Chernigiv region.